

Nagyváradon a hadikölcsön propagáló bizottság működése lankadatlan erővel a siker jegyében folyik tovább és a város pol.

gárságának mindesgyike siet elaget tenni kötelességeinek.

Tegnap délután 2 órakor a Korona kávéházban volt népes értekezlet, amelyen a körzeti bizottsági tagjai tevékeny számban megjelentek. Az értekezletet Juricskay Barna pénzügy- és adóügyi tanácsos nyitotta meg, utána Friedlander Ernő bankigazgató ismertette a hadikölcsön jegyzés pénzügyi előnyeit, majd Czeglédy Jeremiás ipartestületi elnök lelkes szavakkal a város iparosait szólította fel a hadikölcsön jegyzésben való részvételre.

Öt a helyszínen történt megadul a jegyzés Pásztor Ferenc bankigazgató felhívására és rövid időn belül 178.000 korona összeg lett lejegyezve.

Farkas István elnöklése alatt a Páveti körzeti bizottság ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy mindenképp felkeressék és felcsatolják a hadikölcsön jegyzésére.

Ugyancsak tegnap este az Aradi uti Neumann féle vendéglőben volt népes értekezlet, amelyen megjelent a külváros összes érdemes polgársága és lelkesen jelentették ki, hogy nemcsak a propagáló mozgalomhoz csatlakoznak, hanem anyagi erejükhez mérten mindannyian részt vesznek a jegyzésben.

A központi irodában a tegnapi nap folyamán eszközölt jegyzések összege meghaladja az egyegyedmillió koronát és így a központi irodában eszközölt jegyzéseknek a végösszege a Korona kávéházban történt jegyzésekkel együtt 1.264.500 koronát tesz ki.

A mai nap folyamán beérkezett jegyzések a következők:

Kutlender az Ullmann ut. 100.000, Munk és Schönberger cég 45.000, ifj. Poppar József 17.000, Fuchs Jakab 16.000, Ipari-üzem: 12.000, Cziller Imre 20.000, Nagy György 10.000, Arany Albert 10.000, Deutsch Ignác 10.000, Fuchs Jakabné 6.000 korona, Leitner Ferenc 6.000, Cziller Imre 3.000, Novomessky Imre 2.000, Guttman Sándor 2.000, Weiss Iván 2.000, Deutsch Ignác 1.000, Polaczek Zsigmond 1.000, Hajnal Izó 1.000, Fuchs Margit 1.000, Csiller Lajos és társa 1.000, é. v. Csácsi Sándorné 1.000, Schvartz Zsigmond, Szilágyi Ilona, Kepes Elek, Lővi Sándor, Somhegyi Dező, Bodnár József, Róna Andor 500—500 korona, Weiss Róza, Lővi Sándor, Katz József 300—300 korona, Ungvári József, Kovács Dező, Friedmann Jenő, Kepes Dező, Bécsi káposztár, Lefkóvics Lajos, Ülszder Istvánné 200—200 korona, Berlini nőidivat szalon, Herstorics Sándor, Nott Sámuel, Katz József, Bombar László és Weiss Antónia 100—100 korona, ezenkívül L. N. 10.000 korona, P. K. 5.000 korona. Az összes jegyzést igazoló aláírási nyilatkozat az illető kívánsága szerinti takszámokhoz lett eljuttatva. Az eddigi jegyzések végösszege a már előbb közölttel együtt 1.264.000 koronát tesz ki.

Jegyezzünk hadikölcsönt a Népszövetségi Hitelszövetkezettől. — Jegyzéseket tagoktól és a szövetkezeten kívül állóktól is elfogadnak Hivatalos órák naponta d. e. 10—12 ig és d. u. 3—5 ig.

* **Előrendű hántott vargafa erdei métere husz korona** a Szent-éleki erdőben (Püspökfűrdő felett) átvéve. Faalványok Mertz János borkereskedésben, vagy a megbízotnál az erdőben.

Tisza a kormány lemondásáról.

Tisza nagy beszéde a lemondás okairól és a munkapárt jövőjéről.

A munkapárt tegnap este értekezletet tartott, amelyen gróf Tisza István nagy beszédben beszámolt az utóbbi napok politikai eseményéről és részletesen ismertette a lemondás körülményeit.

A munkapárt ugyyszólván teljes létszámban jelen volt. Képviselők, főrendek, párttagok lelkesen éljenek, amikor gróf Tisza István szólásra emelkedett.

Népjelölési intézmények.

— Miután az országgyűlés nincs együtt — kezdte beszédét gróf Tisza — kötelességem tartja, hogy a kormány lemondásának körülményeiről itt nyilatkozzék.

Öfelsége április végén kiadott kérésében utasította a kormányt népjelölési intézmények, a választó jog megalkotására. A királyi parancs folytán foglalkoztunk, mint a népjelölési előmozdító intézményekkel: a rokkantak ügyével, a tuberkulózis elleni védelemmel, a gyermekvédelemmel és a birtokpolitika kérdésével. Azokivül a munkásbiztosítás reformja, a szakszervezetek fejlesztése és a sztrájkjog kiterjesztése képezte megfontolás tárgyát.

Az állami alkalmazottak.

Átterve a köztisztviselők helyzetére. Utolsó lépésünk a lemondás előtt az volt, hogy a közszolgálatban állók helyzetén segítsünk, oly nagy összeget adunk erre a célra, hogy a nagy lármát csinálók restelni fogják utólag a lármájukat. Az összedülő parlament elő javaslatot az állandósított terjesztésről a családi pótlék száz percents felemeléséről.

A nemzetiségi kérdés.

A nemzetiségi kérdéssel kapcsolatban, kiemelt ezeknek hazafiasságát, de nem hallgathatja el, hogy egyes nemzetiségek közül akadnak a nagyobb intelligenciával rendelkezők között olyanok, akik hazafiatlanul viselkednek. A büntető törvény ide vonatkozó részeit megemlékezés lett volna a kormány legközelebbi feladata.

A választójog.

A multkor megvalósítottunk egy törvényt, itt most már óvatosan kell haladnunk. A korhatár leállítását sohas tudnánk jószántából ajánlani, mégis az igazságnak tennünk eleget, ha szipari munkásságra alacsonyabb korhatárt állapítanánk meg. Ez az álláspont indított engem arra, hogy a választójog terén tüntessünk azon a határon, amelyet én választottam. Ez a reform a választók számát 2—300 ezerrel emelte volna. Nekem nincs bátoriságom ezen a határon is túl menni, mert ez a reform szavazati joghoz juttatja mindazokat, akik arra megértek.

— Nem lehettem abban a helyzetben, hogy ennél továbbmenő javaslatot terjesztsek elő és mivel ezek Öfelsége jóváhagyását nem nyerték meg: az egyedül helyes utat követők és felmentésüket kérték.

— Hűben szolgálhatunk volna hazánk-nak, ha más útra térünk volna. Ugyanazon kötelességérrettel változott helyzetünkben is tovább haladunk bármilyen állást kelljen is az új kormányval szemben elfoglalnunk. Támogatni fogjuk helyes lépéseiben, de a radikális választótörvényt meg kell akadályoznunk.

A jövő nem dicstelen, nem reménytelen, nem haszontalan.

Azon ut, amelyre hívlak benneteket nem dicstelen, nem reménytelen és nem haszontalan! Utól a tudattól áthatva kérlek mindnyájatokat: ítéljétek eljárásunk felett!

Vizsgálja meg mindentki meggyőződése szerint, mely az az ut, amelyen haladnia kell, melyet én kijelöltem és amelyet én, amíg az Ur Isten egy szikrányi erőt hagy bennem, követni fogok, az erősen engem ezen az úton bíralommal.

A munkapárt bizalma.

A munkapárt a beszéd után felállva percekig éljenzt, tapsolta, ünnepelte gróf Tisza Istvánt.

Ezután az elnöklő gróf Khuen-Héderváry határozati javaslatot terjesztett elő, melyben a párt kijelenti, hogy a kormány álláspontját helyesli és felkéri gróf Tisza Istvánt, hogy szentelje tehetségét továbbra a párt vezetésére.

A határozati javaslatot egyhangulag elfogadták és az értekezlet Tiszát elköelve este fél 9 órakor véget ért.

Az ellenzéki vezérek a királlyal.

Kihallgatások Bádenben.

Budapest, május 24. (Saját tudósítónktól.) Andrássy Gyula és Apponyi Albert gróf meghívást kapott Bécsbe királyi audienciára. Kihallgatásuk holnap délelőtt 10 órakor és 11-kor fog megtörténni.

Budapest, május 24. (Saját tudósítónktól.) A Budapesti Tudósítót jelenti: Bárá József Sándor, Szász Károly és Khuen-Héderváry Károly meghívást kaptak királyi kihallgatásra.

Budapest, május 23. (Saját tudósítónktól.) Gróf Károlyi Mihály holnap délelőtt kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Meghívást kapott gróf Zichy Aladár is.

Mind e kihallgatások Bádenben lesznek.

Tavaszi újdonságok minden cikkben megérkeztek!

Selyem szövetek, bársonyok, gyapjuszövetek, mosó kelmék, csipkék, diszek, szallagok. Új modellek: Blousok, kabátok, köppény és Jouponokban. Kéztük és harisnyák, gyermekruhák, kötények ágy és fehérneműekben. Szőnyeg és függöny nagy választékban. Női ruha varrodámban legelőgánsabb costümök és ruhák készülnek, méltányos árban.

CZILLER IMRE nagyáruhaza.

Milyen lesz a gyümölcsstermés?

Egy kis fagy volt különösen a télen s méginkább a tavaszzal, sok helyen valószággal lefaggya a fagy. Díó tehát nem lesz sok.

A többi gyümölcsösben a fagy tett egy kevés kárt, de a szilva, alma, körte, cseresznye kiheverte a fagykárokat. A barack se nagyon szenvedte meg a hideg időjárást.

Ellenben a fagy rendkívül sokat ártott a hernyóknak, a télen a hernyópetek milliószámra pusztultak el.

Ennek nagyzerű következménye, hogy a hiányos hernyózás dacára is az utálatos férgeket alig lehet látni, a tavaszi hidegek is alapos pusztítást vittek végbe köztük.

Igy a gyümölcsösök főkártékony férgei nem jelentkeztek, pille lesz sok. Valószínű tehát, hogy igen jó gyümölcsstermés lesz s a kenyeret pótolni lehet cseresznyével, barackkal, almával, körtével, díóval, meggyoróval s ami kitűnőnek ígérkezik: szőlővel.

Ha jégverés nem lesz — s erre nincs kilátás, mert eső szomszár — akkor a gyümölcsösök jól járunk.

Felelősség a házbérfillérek ellen

A köztisztviselők és a szegényebb lakosság érdekeiben.

Tegnap beérkezett Nagyvárad városához a házbérfillér behozatalára vonatkozó közgyűlési határozat ellen az ígért felelősség.

A terjedelmes felelősség különösen a köztisztviselőkre nézve tartja törvénytelennek a szabályrendeletet.

A felelősséget Siket Traján posta táviratigazgató, Baróthy Pál kir. h. főügyész, Németh István kir. tan., pénzügyigazgató, Butyka Lajos máv. főnök, Bíró Márk polg. isk. igazgató, Kocsán János kir. törvényességi bíró és dr. Agoston Péter jogakadémiai tanár, törvényhatósági bizottsági tagok írták alá.

A felelősség szerint az elfogadott házbérfillér-szabályrendelet igazságtalan, időszertelen és törvénytelen.

Időszertelen azért, mert sohasem szenvedett annyit a város polgársága, mint a jelen keserves időben; a tisztviselő sohasem volt annyira hátrányban a városok polgárával szemben, mint most és az állam sohasem vette annyira igénybe a városok polgárságának teljesítőképességét, mint jelenleg. Emellett a házbérfillér, mint új teher, méltánytalan és időszertelen.

Igazságtalan is — ugymond a felelősség — mert nem a 6 elemű végeztet háborús szerencsésisknél, a helyesírást nem tudó milliomosoknál, az árdragítás itthon vitéz kedő rekord bajnokainál, a marhaszó, tengeri csutkáiból a küzdő hadseregnek lisztet díró, papírbakancsot gyártó hadseregszállító uraknál keresi a város fényűzésére a fedezetet, hanem a legszegényebbek, a koldusok filléreiből, akik 4—500 koronás barlangokban laknak és 1000 koronás lakbéréket fizetnek a külvárosok büsös és piszkos, lakásoknak nevezett odúit.

Ezután kéri a felelősségek, hogy csatol-

ják az iratokhoz a város által készített kivétési tervezetet a házbérfillérekkel, amely a városi tanácsot abban a rosszszinű álomban ringatja, hogy a házbérfillérekkel 180,000 K-t kap a deficit fedezésére. A kivétési-tervezet szerint 70,000 K esik az 1000 koronán alóli lakásokra s az 1000—1600 koronás lakásokat is hozzávéve 105,000 K-t tesz ki a házbérfillér, tehát a nagy, 1600 koronán felüli lakásokra csak 75,000 K esik.

Ebből látható, hogy a kösterher viselés igazságtalan megosztásáról van szó. A tanács éles szemmel ki tudja válogatni azokat a társadalmi osztályokat, amelyek szívéhez közelebb állanak.

Látva ezt a csudálatos harmoniát, mely a kérdésben a tek. tanács és a törvényhatósági bizottság virális és háztulajdonos tagjait oly megható együttítésre indította, valóban felmerül előttünk a kérdés — mondja a felelősség — hogy vajon nem azoknak van e igazuk, akik már eljutottak annak felismerésére, hogy a mily összeférhetetlen a népképviselőt elveivel az, hogy az ország törvényhatóságában vagyoni cenzus alapján üljen benne valaki és hogy éppen annyira inkompatibilis ez az alábbi vonalakon is! Hiszen mindennapos megfigyelői vagyunk annak a ténynek, hogy a vagyoni érdeknek mennyire inficiáló hatása van a közelet embereinek megatartására! Hogy a vagyoni érdek mily hatalmas gátja az önszertelen és igazságos állásfoglalásnak.

Ezután azt fejtegeti a felelősség, hogy a szabályrendelet nem is vezet a kívánt célhoz.

— Ha igaz az, hogy a szegény polgároknak új terheket nem lehet, nem is volna szabad rakni, s ha igaz az, hogy a házbérfillér mint községi adó a köztisztviselőre ki sem vehető, kiderül, hogy nem közelíti meg a célt, mert ha lefűjük a 105,000 koronát, s a behajthatatlanság címén elmaradó bevétel, a kivétel, behajtás költsége után alig marad valami a deficit fedezésére.

A miniszter leiratában maga is „községi adó”-nak nevezi a házbérfillért, ez alapon tehát részletes indokolással törvényellenesnek tartja a felelősség a köztisztviselők megterhelését a házbérfillérrel.

A köztisztviselők ilyen megterhelésére nincs precedens.

Rámutat a felelősség az elkeseredésre, amelyet a tisztviselőknél váltana ki adójuknak 25—26 százalékos felemelése a házbérfillér révén, akkor mikor az állam felismerén nehéz helyzetüket, siet segítségükre. Ebből akár a város díszmát szólni.

Majd a visszaható erő háros következményeiről szól a felelősség, amelynek befejező része a következő:

Ugy hisszük, mindazok, akik a szabályrendelet ellen foglalnak állást, az elnyomott szegényebb társadalmi osztályok érdekében, hogy a felhozott érvek bőségesen elegendők annak bizonyítására, hogy a meghozott határozat időszertelen, igazságtalan és hogy élő törvényeket sért. Ha pedig az így van, kormányhatósági jóváhagyás meg nem illeti, miért is kérjük jelen felelősségünket az iratok kapcsán a Belügyminiszter urhoz felterjeszteni, ahol is tiszteltteljes kérelmünk az, hogy a jóváhagyást és megerősítést a megtámadott határozattól megtagadni, illetőleg azt meg-

semmisíteni, amennyiben pedig az időszertelenség megállapítható nem volna, legrosszabb esetben Nagyvárad város törvényhatóságát a fentebb kifejtetteknek megfelelő igazságon és törvényeket nem sértő újabb határozathozatalra utasítani méltóztatassék.

A felelősség hivatali jogászai munka s Kocsán János törvényességi bíró szakavatott tollát dicsérel.

Felfüggeszti a bíróság a hadbavonultak bünpörét.

Kik kaphatnak amnesztiát?

A királyi törvénysszékhöz most érkezett meg az igazságügyminiszternek az a rendelet, amely a királynak az amnesztiát kiterjesztő legutóbbi elhatározásával kapcsolatban. A rendelet rámutat arra, hogy az első amnesztia idején a szabadságvesztésre ítélték közül csak azok vonulhattak be katonai szolgálatra, akiknek büntetése hat hónapot meg nem halad, majd később ezt a határt kiterjesztették a két évre elítéltekre, míg a múlt évben kiadott amnesztia rendelet felhatalmazta az igazságügyminisztert, hogy oly elítéltek érdekében, akik a harctéren híven teljesítették kötelezéseiket, az 1914. szeptember huszadika előtt elkövetett bűncselekmények miatt a bünvádi eljárás mellőzése előterjesztését tehesse, ha a közsélekményre alkalmazandó büntetési tétel öt évi szabadságvesztést meg nem halad és ha a cselekmény elkövetésének időke vagy körülményei nem mutatnak arra, hogy közveszélyes egyénről van szó.

A rendelet kifejti aztán, hogy a kegyelem gyakorlásának feltételei szerint — nem elegendő csak a katonai szolgálat hiú teljesítése, hanem a harctéren teljesített hiú szolgálatot lehet csak a bíróságoknak számba venni.

Elrendeli a miniszter, hogy a királyi elhatározása következtében mindazon egyénekre vonatkozóan, kik a kegyelem alá eshetnek, a bünvádi eljárást fűggerszék föl. Ebhez képest fűgűben tartandó a bünvádi eljárás, ha a cselekmény az 1914. évi szeptember hó 20. napja előtt követett el s az alkalmazandó büntetési tétel öt évet meg nem halad s ha terhelt katonai szolgálatra bevont, bárha ez időszertint már nem is teljesít katonai szolgálatot.

Annak megállapítását, hogy a tettes közveszélyes egyén e, az igazságügyminiszter magának tartja fűnn. Ha vitás az a körülmény, hogy a cselekmény 1914. szeptember 20. lka előtt követett el e, az eljárást az erre vonatkozó tényállás megállapításáig folytatni kell.

Ha kétségtelen úgy az, hogy a cselekmény 1914. szeptember 20. előtt követett el, mint pedig az, hogy az arra alkalmazandó büntetési tétel öt évi szabadságvesztés büntetést meg nem halad, amire nézve a vádbeli minősítés a döntő, az eljárást minden további intézkedés nélkül, a bünvádi per minden szakaszában föl kell fűggerszteni, ha a terhelt büntetett miatt büntetve nem volt, vagy véttség miatt legfeljebb kétszer volt büntetve s ha az ügyesség nem lát aggályt az irányban, hogy a tettes közveszélyes egyén.

Az amnesztia azokra is kiterjed, akik a csendőrségnél szolgáltak, ha katonai kötelezéseküket a harctéren híven teljesítették.

* „Korona szappan-por.” Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőfehérre mos, a ruhának nem árt, minden csomagon a törvényességi vegyész tanusítvány. Egy félkilós doboz ára 25 kgr. ruhára 1 korona. Egyedűli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 13—02

Hartmann Sándort 1000 kor. büntetéssel sújtották.

Néhány hónap óta folyik már a nagyváradai rendőri büntető bíróságon Hartmann Sándor helybeli mászós iparos áldozatát pere.

Ugyanis Hartmann ellen feljelentést adtak be, hogy a szedett szalonna kilóját 9 korona 60 fillérért szállította 7 korona 35 fillér maximális ár helyett Nagy Dzsó Dávid tudapesti kereskedőnek.

A kilónkénti 2 korona 25 fillér differencia a 17410 kg. nál, (annyit szállított Hartmann a budapesti kereskedőnek) megfellelő nagy összeget: 39.172 korona 50 fillért tett ki.

A kihágási bíróság tegnapra fejezte be a bizonyítási eljárását, a tanúk és szakértők kihallgatását, ami mintegy két hónapi időt vett igénybe.

Czeglédy István rendőri büntető bíróságnak délelőtti hozott ítéletet ez ügyben. Hartmann Sándort a 2249—1916. M. E. rendelet 7. szakaszába ütköző áldozatát kiűzésért 1 hónapi elzárásra átváltatható 500 korona fő és 500 korona mellékbüntetéssel sújtotta.

Japán elfoglalja Szibériát.

Stockholm. Péterváron terjesztik magát az a hír, hogy a japán nagykövetség előkészületeket tesz arra, hogy Pétervárt elhagyja. Hír szerint Japán lázasan fejt ki hadikészülődéseket, mert meg akarja szállni Szibériát az Uraltól.

Wladivosztok tele van japánokkal. Más jelentések szerint az entente Oroszországot megatartása miatt teljesen át akarja engedni az oroszoknak. A japán nagykövetség minden felvilágosítást megtagadott. Csak annyit jelentett ki, hogy Japán úgy cselekszik, ahogy azt szövetségesei elhatározzák. Kijelentette továbbá, hogy eddig nem kapott utasítást Oroszország elhagyására. Elmondta még azt is, hogy Japán nem fogadja el azt a követelést, amely az annektáció nélküli békére irányul, mert Csingtaut semmiesetre sem akarja visszaadni a németeknek.

Stockholm. Az Aftenbladet jelenti: Pétervárról érkezett utasok szerint az angolok meg szállították Archangelszket és a Pétervár-archangelszki vonalat is megszállani szándékozik. A japánok megszállották Caribint.

Berlin. A Frankfurter Zeitung jelenti: Az Utzo Roskij kérdést intézett a pétervári japán nagykövethoz: 1. Igaz-e Leninnek az a híresztelése, hogy Oroszország, Anglia, Franciaország és Japán megállapodást kötöttek Kína felosztására vonatkozólag? — A nagykövetség erre a kérdésre kitérő választ adott. 2. Arra a kérdésre vonatkozólag, hogy Japán szerződést kötött az ententével, orosz katonákra vonatkozólag, — a nagykövetség szintén kérdéssel válaszolt: „Hátasándózik Oroszország külön békét kötni?” — Mik Japán célja a Keleten? — kérdezte tovább a tudósító. — Japán úgy fog cselekedni — válaszolt a nagykövetség, — ahogy szövetségesei elhatározzák.

Csingtaura vonatkozólag a nagykövetség csak állatárságban annyit mondott, hogy Németszországot ki kell szorítani a Keletről.

Egy hadiasszony az esküdtbírótság előtt.

Szűgyenében megfojtotta gyermekét.

Krecz Györgyné venter hadiasszony állott tegnap a nagyváradai esküdtbírótság előtt, amelyet Szöllőssy Gyula tanácselnök vezetett a szokott körülményekkel. A vádat dr. Bolza Állonz gróf ügyész képviselte, a védelmet ifj. Zigre Mihály dr. és Breuer Oskár dr. látták el. A bíróság tagjai voltak Gyenge Béla és Szachó Károly, jegyző Mezey Ákos dr. tolmács Cserbu János.

A vád az, hogy Venteren tavaly télen Krecz Györgyné megfojtotta újszülött gyermekét, még pedig úgy, hogy fekete kendőjét a csészébe nyakára hurokolt. A vádlott, aki vizsgálati fogságban van, nem tagadja tetteit, de nem emlékszik rá, hogyan követte el. A részletekre s holgyem tud visszaemlékezni. Az okot abban jelölte meg, hogy a férje halálavonult a 6 egy idegen férfival házasságtörést követett el, ennek következményét szenvedte. Az esetre nézve elmondja, hogy egy isben, mint a többi asszony, Nagyváradra jött a egy koraszaba ment. Mikor ott nem kijött, egy katoná ment utána a ordszakhat magához tette.

Elnök: Ezt nem mondta a vizsgálat folyamán. Könnyesen lelkiszeretelen a legyen őszinte, tegyen töredelmes vallomást.

Vádlott (iránkozva): Nem emlékezem semmire, csak arra, hogy szenvedtem az esetet, mert az uram a háborúban van.

Garó Sándor dr. szedőorvos és Grósz Manyhért dr. törvényszéki orvosszakértők eltarjantatták véleményüket, hogy a vádlott kétségkívül nagy lelkiavarában lehetett tette elkövetésekor, de beszámíthatósága kétségtelen.

Négy tanút hallgatott ki az esküdtbírótság, akik az eset körülményeiről adtak előzetes tudást.

Ítélet ma lesz.

Gyűjtsünk gyógynövényeket!

Szilvماغ 12 fillér, barackماغ 24 fillér.

A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadszékely Hivatala az idén is kéri a vadon termő gyógynövények begyűjtését. A tavalyi gyűjtés szép eredménye sok beteg katonának hozott enyhülést, az értékesítésből befolyt jövedelem pedig sok özvegynék és árvaanak törlette le könnyeit.

Az idén a munkásoknak hiánya folytán még nagyobb lesz a szükség a gyógynövényekben és így sokkal nagyobb mennyiségben kéri szokat beküldeni. Arnika, székfűvirág, cikksarkfű, márti lópu, mészaurió hársfűvirág, beléndek, bodsa, ezerjófű, madragulya, pipacsvirág, radcszirom, üröm, sziliz, sznyarosa, ökörfarkkóróvirág, erdei peizeka stók a növények, amelyekre különösen szükség van.

Ezeket kívül gyógyanyagoknak és olajoknak feldolgozható barackماغ, szilvماغ, cseressenyomag és szár, napraforgó és tök mag, továbbá vadgesztenye, gubacs és kőrösbogor beküldését kéri.

Mindazon anyagokról a Hadszékely Hivatal pontos útmutató listát adott ki, amelyet kívánatra bélyegekből beküldendő 50 fillér költségmegtérítés ellenében portómentesen küld meg.

A goodosán készített gyógynövényeket a Hadszékely Hivatal címére: Budapest, V., Akadémia-utca 17. sz. alá kell küldeni. A csomagokat vasúton és postán díjmentesen adhatjuk fel, ha azokat „gyógynövény” jelöléssel látjuk el.

A gyógynövényeket szerelődományként kéri, azonban a szilvماغnak kilóját 12 fillérrel, a barackماغnak pedig 24 fillérrel váltja be a hivatal. Hiszen, hogy a lelkes magyar társadalom minden isében megérti az akció nagy nemzetgazdasági jelentőségét, hiszen eddig évente sok millió ment ki külföldre olyan anyagokért, amelyeket itthon könnyen meg lehet szerezni.

Kereskedők kényszerregyességei a törvényszék előtt.

A Belvárosi Népbank kényszerfelszámolásának határnapjai.

A nagyváradai királyi törvényszék előtt a következő kényszerregyességeket tették újabbban folyamatba:

Schwartz Hermann valamikor férfiruha és szövetáru kereskedő volt Nagyváradon a akkor esőbe került, amely már megasúnt. Most kereskedelmi alkalmazott a kényszerregyességgel akarja rendezni ügyeit. Vagyona nincs, 20 hitelezője van és 26000 korona adóssága. Felajánl 10—10 százaléket egyesség képen.

Goldstein Lipót szeszsz italok elárutásával foglalkozó kereskedő volt, most kereskedelmi alkalmazott, vagyona 2300 korona, adóssága 27000 korona, 20 hitelezőjének felajánl 20—20 százaléket.

Pfaff Kálmán divatrukereskedő, katona, kiegyezni kíván. Vagyona 6700 korona, 35 hitelezőjének tartozik 36000 koronával, felajánl 10 százaléket.

Steiner Ignác huterayáros kényszerregyességet jóváhagyta a törvényszék. Fizet 30 százaléket 37 hitelezőjének, aktívája 15000 korona, passzívája 38000 korona.

Kaufmann Ignác és fia Álmós, 48 hitelezőjének tartozik 108000 koronával, vagyona 21000 korona. Felajánl 5 százaléket.

Egyik nagyváradai napilap, a Belvárosi Népbank kényszerfelszámolásáról olyan tudósítást közölt, amely az érdekeltek közfelféltésekre adott alkalmait. Ezért közöljük illetékes helyen szerzett értesülésünket, hogy a követelések jegyzékének bemutatását 1917 május 15. helyett június 12 re halasztotta a törvényszék, a felszámolást tárgyalást pedig május 31. ről június 28 ra. Június 12. után tehát a hitelezőknek és bitoróknak meg kell nézni a Pénzügyi Kézpont által a bírósághoz benyújtott jegyzéket a ha valaki nem nyugodik meg ebben, joga van követeléseit bejelenteni a fenti határig a törvényszékhez.

A Belvárosi Népbank ellen tulajdonképp esődot kellett volna elrendelni, de közben megjelent a miniszteri rendelet, a mely a pénzügyi kényszerfelszámolást rendelte el esőd helyett a Pénzügyi Kézpont után. Ez abból áll, hogy a esőd előtt álló intézet vagyont értékesítik a befolyt összegeket a hitelezők közt felosztják. A esődhez hasonló az eljárás, azaz a különbséggel, hogy nincs esődtömeggondnok, nincs nagy számú és perköltség, hanem jóhiszemű Pénzügyi Kézpont intézi az értékesítést. Biharban ennek megbízottja Schenker Ferenc, a M. B. kiváló igazgatója.

A kényszerregyességeket a a Belvárosi Népbank kényszerfelszámolásának nehéz és komplikált munkáját Bolcas Ágoston dr. intézi, aki ügyvédi és hiteltörési körökben mint kiváló szakember nagy becsülésnek örvendő.

Kerekérdő.

— Nadányi Zoltán versei. —

Nadányi Zoltán új verses köteté csupa líra, meleg érzések, őszinte hangulatok verebte olvadásra.

Izzó gyönyörűséggel olvassuk ezt a kötetet. Minden sorából valódi lírikus tehetség szelíd hangulatai sugároznak az olvasó felé. Fő témája — fiatal esztétánál mi is volna más? — az örök lírai téma, a szerelem. Nadányi a modernnek hangján szólal meg, de a magyar szív, a magyar lélek tierna érzésének lantosa. Csak kivétel az, mikor a modernnek szotikájának hatása alá kerül. (Anyád nagyven éves asszony), ez azonban nem Nadányi Zoltán igazi költészet.

A kötet tulajdonán igazi értékes, kedves Nadányi vers; dallamos, a zenét szinte kívánó sorokban a fiatal szív őszinte érzései, költői erőteljes nyelvezettel, telve hangulattal, melegséggel. Egy szépen induló költői pályán jelent újabb határkövet ez a könyv, melyben a forrongó tehetség kifermálódásában méltán gyönyörködik az olvasó.

A kötetből, melyet joggal sorozott kiadványai közé a Szilvási Társaság, mutatni kezdjük a következő két hangulatos szép költeményt:

Három éve.

Nem láttalak három éve,
hanem egyszer majd belépek,
csöndes estén csak belépek,
kézen foglak, Maryann.

Kézen foglak csöndes estén,
kimegyünk a régi kertbe,
régi padhoz, régi, régi
csillagokhoz, Maryann.

Leülünk és üldögélünk,
ahogy régen, csöndes estén
s elhiszünk, hogy mindazóta
fél se keltünk, Maryann.

Elfelejtjük három évet,
zavaros, bús három évet,
ugye álm volt? a csillag
mind a régi, Maryann.

És a kezünk összesimul
és a fejünk összehajlik,
ahogy régen, csöndes estén,
három éve, Maryann.

Elmegyek, elmegyek.

Elmegyek, elmegyek,
háborúba elmegyek,
messze tüzfény ide reszket,
bőmbőlnek a nagy hegyek,
ágyulakta nagy hegyek,
vérrelázó nagy hegyek,
nagy hegyek.
Mellel a kis keresztet
megcsókolom s elmegyek,
megcsókolom s elmegyek,

Meghalok, meghalok,
Nagy hegyek közt meghalok,
vad golyók ha átszögeztek
fülemnek angyalok,
lengő, fényes angyalok,
trombitáló angyalok,
angyalok.

Mellel a kis keresztet
Csókolod meg, ha meghalok,
Csókolod meg, ha meghalok.

..HIPEK..

* **Orbán napja.** Ma, pénteken neveses dátum van a kalendárlumnak. Ma van ugyanis Orbán napja, amelyről a gazdák félnek, mert rendszerint abszormis időt, vihart szokott hozni. Most, úgy látszik, megembe elte magát. Pedig nem bánják a gazdák, ha szűlő jó, kiadás eső hozna, amelyre igazán nagy szükség volna már.

* **A főjegyző és főmérnök Berlinben.** A Berlinben megalakult Közép-európai Bajtársi Szövetséget a hírből viszonyok folytán előálló szorosabb összehozás szükségére hozta létre. A Szövetségnek van egy városi szakossága, amelynek hivatása és célja, hogy a közép-európai városok között bi-nyos kapcsolat legyen, hogy a városok közérdekeit egymással várospolitikai, pénzügyi és gazdasági téren szerzett tapasztalataikat a szűlő a városok fejlődését előbbre vigyék. Először megismerhetjük a fejlett német városok kulturális, pénzügyi, közigazgatási intézményeit, forrásait. A Szövetség a magyar városok viszonyait megismerve ismerni, a magyar városok képességeit megismerni. Berlinbe Bárczy István budapesti polgármestert, aki viszont Lukács Odó, Nagyváradi város főjegyzőjét hívta meg a berlini utra, aki a megfeszített meghívást elfogadta. Csatlakozott hozzájuk Köszeghy József főmérnök, amit Bárczy polgármester csak örömmel fogadott. A főjegyző és főmérnök nem hivatalosan utaznak, hanem saját költségükön teszik meg a városra is bizonyára hasznos és tanulmányos utat. A két városi főszázvisező a napokban utazik el a német fővárosba.

* **Uri lányok kongregációjának mai összejövetele.** Az uri lányok Mária kongregációja ma délután fél négy órakor a szokott helyen fontos ügyek megbeszélésére végzett összejövetelt tart.

* **Apológiai kurzus** lesz ma, délután 5 órakor uridő résére az Orsolya zárdá termében.

* **Újabb rekvirálás Bihar-megyében.** Az országra nevezendő legvilágosabb időszak későbbiekéül a most előkövetkező rövid idő lesz, amely az aratásig még hátra van. A rendelkezésre álló élelmiszerek készletek arányos elosztása, az új termésig való biztosítása a főleg új készletek felkutatása képezi most legfőbb gondját az ország közéleti és hivatali. Az illetékes tisztségviselők az a feladatuk, hogy az ország számára megfeszítésben még vannak igénybe nem vett készletek, amelyek alkalmasak arra, hogy Magyarország ugyancsak szükség nélkül várja be az új termés betakarítását; ezért egyes vármegyékben újabb rekvirálás lesz. Ugy látszik az Országos Közelmezesi Hivatal Bihar-megyét is a vármegyék közé sorozta, mert báró Kürthy Lajostól tegnap rendelet érkezett Fráter Barnabás alispánhoz, amely június elsőjéig kezdve egész Bihar-megyére nézve újabb rekvirálást rendel el. Az új rekvirálás előmunkálatait már megkezdte.

* **50 mm. bab Bihar-megyében.** Báró Kürthy Lajos az Országos Közelmezesi Hivatal elnöke tegnap értesítette Fráter Barnabás alispánt, hogy Bihar-megye részére a Hadi Termény r. utján 50 métermássa babot utalt ki.

* **100 kg. tengeri csira 100 koronára.** Az Országos Központi Hírlapszerkesztő, mint a rekvirált tengeri csira átvételére jogosított intézet tegnap értesítette Bihar-megyét, hogy a tengeri csira minden 102 kilogrammjáért 100 koronát fizet.

* **Katonai előléptetések.** A hivatalos lap közli, hogy a király Rait János és Szutny Ferenc 101. gye-beli, Szentmártoni Dornay Tibor 37. gye-beli, Lektoric János 70. gye-beli, Krekovic Mihály 70. gye-beli zászlósokat hadnagyokká léptette elő.

* **Haditelek.** A hivatalos lap közli, hogy a minisztérium rendeletet adott ki, amely szerint a közadakozásból és más rokkantügyi célokra kijelölt forrásokból befolyó összegek vagy felajánlott ingatlanok lehe- tővé teszik, hogy a hadirokkantak, hadior- vegyek és hadiárva-egyesületek ingatlanok- hoz jussanak, vagy már meglévő telkeik a tengeri egységben vagy részben mentesül- nek. Ennek biztosítása végett a minis- ter rendeletet hozott ki, amely megállapítja a haditelekre vonatkozó szabályokat.

* **Szerencsés gyöngyözik.** Gyön- gyös negyvenet leégett, a kár 100 millió ko- ronára, a királyi ud., részvét és nagylelkű- ség siet a tönkrement hevesi város segítésé- gere és megnyugtására. Kereseknek va- gyonát kímélte meg a tűz, de a keresek közt vannak a nagyváradiknak Gyöngyö- sön lakó rokonai. Gyenge Béla törvény- széki tanácselnök tegnap táviratot kapott Gyöngyöson lakó sógorától, hogy háza sér- tetlen s a tűz kikerült. Naszvada Tamás törvényeségi irodáján szintén táviratot kapott édesanyjától, hogy háza nem égett le.

* **A burgonya maximális ára.** A hivatalos lap közli, hogy a burgonyának minisztériumi rendelettel megállapított ára az 1917. évi termésre június 15. től kezdődőleg nem vonatkozik. Az 1917. évi termésű bur- gonyát szállítani csak az Ors. Burgonya-kezelő Iroda hozzájárulásával vagy a földművelésügyi miniszter külön engedélyé- vel lehet.

* **A lenfonál készlet bejelen- tése.** A rendőrség tegnap kibocsátotta a lenfonál és lenkezelők bejelentéséről szóló minisztériumi rendeletet. Érdeklődők megtekin- thetik a rendőrségen Darabán Ferenc iro- dájánál.

* **Adományok a kath. Nőrédei egyes- letre és egyesületi céljaira:** Gröz Béla nagyprépost 1000, Kath. Nőszövetség 80 K, Mikovics Gyula 2 K, Csányi Fa- renc 2 K, dr. Bozky Gyula 55 darab, dr. Tury Endre 22 darab gyermek fűtő- szert adományozott, mely adományokért ez uton mond hálás köszönetet az *Elnökség*.

* **Morgenstern Ferencné hálá- los balesete.** Morgenstern Ferenc nagy- váradai pikmester tegnap a Félix-fürdőbe hozott ki feleségével. A fogatot 6 haj- totta, hátul ült a feleség. A fürdőhöz kö- zel a gyeplő elszakadt, a lovak megbokro- sodtak s megfeszítették a kocsit. Morgen- sterné kiessett s eszméletlenül vitték be a fürdőhöz, ahol három óra múlva meghalt. A szerencsétlenség megtörténtekor a fürdő- vasút éppen azon a tájon ment és megállt, de segítség nem volt, mert az agyrázkódás megölte a viruló egészséges Morgensternét, akinek halála szörnyű körben keltett réss- vétet.

Tombol az Isonzó-csata.

A debreceni és temesvári ezredek dicsősége.

Keleti harctér. Budapest, május 24. (Hivatalos.) Az ellenség az arcvonal számos helyén fokozott harcra törekvéséről fejtett ki.

Olasz harctér. Budapest, május 24. (Hivatalos.) Tegnap dél óta a tizedik Isonzó-csata újra rendkívüli hevességgel tombol. Az ellenséges tömegek lökdereje ezúttal a Plavatól a tengerig terjedő egész negyven kilométeres arcvonal ellen irányult. A harcok sok helyen éjjel sem szakadtak félbe. Az ellenség délután a Kuk hegység területén Wodicénél és a Monte Santo ellen vetette harcra rohamoszlopait. A Kuk hegytől keletre előnyomulók megsemmisítő tüzeinknek estek áldozatul. Wodicénél az ellenség rohamai a nagyrészt Keletgaliciában és Bukovinában ki-egészített 24. és 41. gyalogezred vitézségén megtörttek. A monte santói kolostor mellett sikerült az ellenségnek pergőtűzzel eltemetett árkainkon áthaladni, de azonnal odasiető erősítéseink rárohantak és ezekkel együtt ágyutüzünkkel a lejtőn levetettük.

Ugyanezekben az órákban Görztől keletre derék gyalogságunk ellen intézett két bős olasz tömegtámadás részben már tüzeink hatá- sos körletében, részben pedig közelharcban megfűszült.

Különösen elkeseredetten és makacsul folyt a viaskodás a Karszt- fensík sok küzdelem célpontjává szolgáló részei ellen. Itteni állásaink és azoknak mögöttes területei a nap kelésétől kezdve az ellenség mindenféle ágyúinak pergőtűzében állottak. Az első ellenséges gyalogsági támadás dél felé Kostanjewicánál kezdett előrehömpölyögni. Visszavertük. Délután a Karszt fensík egész arcvonala ellen kitört az olaszok hatalmas tömeg- támadása. Az ellenség a Fajti Hrib és a tenger között fekvő állásaink ellen egyik emberhullámmal a másik után hajszolta előre. Ahol egy ellen- séges osztag összeomlott, egy másik lépett helyébe. Támadások és ellen- támadások csaptak egymásra. Így folyik a viaskodás mindez óráig válto- zatlan hevességgel.

Térnyereséget mindössze a messze kinyúló jamianoi szakaszon tudott az ellenség elérni, ahol csapatainkat egy kilométernyire vissza kel- lett vennünk. Minden más helyen egész kiterjedésükben győzelmesen megtartottuk állásainkat.

A 39. (debreceni) és a 61. (temesvári) hős magyar ezredek és a bevált honvédsapatok történetükbe új, fényes dicsőségüket hirdető lapot illesztettek.

Karintiából és Tirolból nincs jelentenivaló.

Délkeleti harctér. Budapest, május 24. (Hivatalos.) Ferasnál tüzeinkkel megsemmisítettünk egy olasz hidverési kísérletet.

A vezérkar főnöke.

A franciák az offenzíva abbahagyását akarják.

Budapest, május 24. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: A párisi lapok az offenzíva abbahagyásáról írnak. Szerintük tanácsos lenne az offen- zívával addig várakozni, amíg az orosz hadsereg ismét talpra áll.

*** A rokkant színész estélye** — Örösi nagy az érdeklődés a rokkant színész szereplése és felolvasása iránt. A Katolikus Kör Szent László terme, ahol az érdekes estély lesz, már félig le van foglalva a leg- előkelőbb publikum részére. Szerencsére a Kör helyisége oly nagy, hogy az érdeklődők még teljes számban is elfognak férni. A műsor minden száma külön szenzáció lesz. Kovács Márta, Vig Manó, Habár Lola és Békfi Lajos énekszámokat adnak elő Ko- vács karnagy kíséretével. Polgár Marika, Bibari Ákos komoly számokkal lépnek fel, aztán jön az estély fő attrakciója, „Péter visszatért” című egy felvonásos drámalett, írta Szász Menyhért, szereplők Kasits Esz- ter és Salgó Jenő rokkant színész. Az estély végén Salgó felolvassa élményeit a szerb

foglaltságából, amely az előadás igazi nagy megrázó drámája, nem játszott dráma, ha- nem mind csupa átélte szenvedések az ellen- séges országban. Szombaton, május hó 26 án este pont 8 órakor kezdődik az érdekes mű- vészet. Helyárak: zsölye 2 K, támlászek 1 K, állóhely, diák- és katonajegy 60 fillér. Jegyek kaphatók a Hegedűs hírlapirodában és a Katolikus Népszövetségben.

*** Fürdő vasúti jegyek Kiss D. és társánál** A Püspök fürdő vasúti jegyi s a fürdő jegyek máiól kezdve Kiss Dávid és Társa cégél is válthatók. Ez az újítás, melyet tavaly mi sürgettünk, a kö- zönség nagy tetszésével fog találkozni, mert aki csak egyszer is végig szennvedie a fürdő vasúti jegyváltásának gyötrelmeit, az csak háával és köszönettel fogadja Komzsik

Alajos ezen újabb figyeimének tanujelét, amely a tolskodástól megmenti az niszót. A Püspök fürdőbe érkeztek tegnap báró Wilén Betta (Budapest) és báró Zeyk Kál- mán (Nagyenyed.)

*** Vörös Keresztes kiünteté- sek.** A hivatalos lap közli, hogy Ferenc Szalvátor főherceg Andrányi Gusztávot, Ho- ványi Erzsébetet, Kövér Lionát, Polgár Ma- rikat, Grünfeld Henrikét, Kolzó Jenőné, Petersdy Gyulánét, Bulycvsky Jónafét és Sáriory Endre kórházi gondnokot a hadi- egészségügy terén szerzett érdemeik elismeré- sésül a Vörös Kereszt hadiértményez ardat díszéremmel tüntette ki.

*** Teniszezők.** A következő sorokat kaptuk: A ligeti második pályán hetenként háromszor a következők játszanak. Korbély Vilma, Fassy Mária, Bistevsky Branka, Pécsly Nóra, dr. Erdős István, Vármy György, Kalas István és Benédek Zoltán. Tisztelet- tel: az egyik játékos.

**Betűszedő tanuló-
fiu és berakó tanuló-
nak leány fizetéssel
felvétetik**

a Szent László-nyomda R.-t.-nál.

*** Kézhőgés,** hurut, rekedtség és nyálkásodás ellen gyors és biztos hatású az a Parkszállóba hurut szelők. Ár 1.20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájá- ban Nagy-várad, Rákóczi-ut 7/B. Teljesen la kapható.

Szállodai portásnak

németül is tudó, uri modoru és megjelenésü férfi állást nyerhet a Parkszállóban. Havi jövedelem 4—500 kor.

*** Párisi híradás** A párisi híradás szerint Ára 1 korona 60 fillér. Kapható kisárlap Farkas István „Apolló” drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

APOLLÓ mozgó- színház	Péntek
	A szaga álarc dráma 3 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

VIGADÓ mozgó- színház	Péntek
	Románia elfoglalása háborus felvétel.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

URANIA mozgó- színház	Péntek
	Győzött a szépség dráma 3 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Péntek: Kőműves Kelemen.
Szombat délután: Kék róka.
Szombat este: Leányvásár (Vajnovszky Vilma fellépésével).

Kőműves Kelemen.

— Dráma 3 felvonásban. Írták Kárpáti Aurél és Vajda László. —

Tizenkét kőműves összehatanakodék,
Magas Dáva várát hogy felépíténék . . .

A magyar népballadák egyik legszebbikét dolgozták fel Kárpáti Aurél és Vajda László 3 felvonásos drámájában. A drámában beleérték a modern és mégis örök emberi problémát: az oly gyakori ellentétet magára törő férfi ambíciója és férjéért rajongó asszony perzselő szerelme közt. A tragédia magva abban rejlik, hogy az asszony nem képes a maga szerelme mellett meglátni és értékelni a férfi ambícióját, a férfi pedig az elé a választás elé kerül, hogy vagy ambícióját vagy szerelmét kell feláldoznia — a az ambíciónak ad előnyt. A tragédia után magától következik tovább. Bár melyiknek feláldozása a nagyra hivatott férfi lelkének egy darabját tépi ki, egyenesen megbomlik a nem tud tovább megbirkózni az élettel.

Kőműves Kelemen Dávavárát sehogy sem tudja felépíteni, a vár minduntalan összeesik. Szembe vágják, hogy a felesége szerelme megbomlásra, az ambíciójának szárnyalását látták. Kelemen érzi, hogy a vádnak igaza van; megfogadja és társával is megfogadja, hogy nem fogják látni családjaikat, míg Dáva várát fel nem építik. Kelemen felesége nem akar az elválasztás belemenni; ekkor Kelemen dacosan kiragadja magát felesége karjaiból a megcsúszkolt társával együtt, hogy akinek a felesége először kimegy a várba, azt beépítik a falakba. Kelemen feleségét, Krisztina asszonyt egy viharos éjszakán nem engedni aludni az aggodalom, kimegy a várba. A borzongató fogadást várachallják: maga Kelemen rendeli el, hogy feleségét be kell építeni a falakba. A vár felépül, de a mester lelkének nyugalma oda van. Kis fia az édes anyja után kérdészködik; Kelemen kétségbeesve leugrik Dáva vár faláról a mélységbe.

Nemcsak a híven követett ballada komorája, hanem a valóban tragikus összeköttetés is egyaránt valóban nyomorító alaphangulatot adnak a darabnak, amelyet semmi enyhébb színáryalat nem szelidít. Így aztán a néző bizonyos nyomott hangulatban távozik a színházból és az a darab legfőbb hatása Akármilyen komoly is valamely tragédia, akármilyen súlyos összeköttetések is vannak benne, a gyász és komorság folytonos halmozása végre kifárasztja a nézőt. Ettől eltekintve azonban, a Kőműves Kelemen tragédiájának beállítása kiváló drámai érzékre vall. Sok csendes és kevésbé csendes tragédiát meg lehet érteni az életből, ha a férfi nem találja meg azt a nőt, aki ambícióját megérti és néha lemondással is elősegíteni nem képes, vagy aki másrészt szerelmével nem képes boldogságot árasztani a férfi gondterhes homlokára; viszont sok asszonyt beleépít a férfi túlzott ambíciója rideg köfalakba, a sokszor ambíciónak csak elnevezett férfihűség élettelen kőkövek közé a martíriumára változtatja a nő odaad

szerelemét. Itt megint boh sok asszonyi martírium magyarázata van adva — éles szemre vall, hogy a szeretőt és a kétféle élettragédiát be tuiták olvasztani a székelly ballada meséjének drámai feldolgozásába. Az ember szinte érzi, hogy nagyra hivatott férfi harmonikus élete csak olyan nő mellett lehetséges, aki lelkének megértő, kitágított fele, szárnyat ad lelkének, meleg fészket szivének; viszont az asszonyi szív is megértő gyöngédséget követel a legmerészebb ambíciótól is, különben összetörik.

A nagyváradi előadás nagyon jó volt, kihozza a dráma minden erejét és szépségét. Első helyen Kassics Eszter Krisztináját kell megemlítenünk. Ez volt eddig legjobb alakítása, a melyet töle láttunk, volt benne erő és igazság — kár, hogy éppen távozásakor kellett első, teljesen kifogástalan, olyan alakításával megismerkednünk, melyről tökéletesen lehet feljegyeznünk. Tóth Elek a címszerepbe megképe realismust és meleg érzést vitt bele, az utolsó felvonásban mindent megindított bensőségével. Bihari Ákos bírja erővel teljes alakítás volt. Lipódszerepben igen értékes alakítás Sik Rózsáé. A kis Kádár Manci Andris szerepében tetszett. Az összjáték, rendezés kifogástalan. —r.

A Király színház szubrettje Nagyváradon. A Leányvásár szombat esti előadásán Berci szerepét Sugár Teréz, a Király színház szubrettje fogja játszani. A kedves zenéjű operatíva tehát két vendég fog szerepelni; Vajnovszky Vilma és Sugár Teréz.

Vajnovszky Vilma fellépte. Vajnovszky Vilma, a fiatal bájos művésznő, aki ról az a térsz hirt kelt szárnya, hogy vizszalép a színházról, legközelebb szombaton este lép fel a Leányvásárra. A színház közönsége, amely mindig szívesen látja a keletemes megjelenséget, fiatal művésznőt a színpadon, ez alkalommal is meleg érdeklődéssel tanult a szombati előadás iránt, mint ahogy Vajnovszky Vilma minden egyes szereplése a nagyváradi publikum körében a legrokon ereztetésebb visszhangot kelti.

NYILTTÉ

P. I. 5579/8—1916 szám.

Hirdetmény.

Bónyi Adorján margittai kir. közjegyző Margittán 1916. évi június hó 24. napján elhalálozván, az 1874. XXXV. t.-cz. alapján felhívja a kir. törvényszék mindazokat, akik a közjegyzői biztosítékra az 1886: VII. t.-cz. 40. §-ánál fogva törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeléseiket három hó alatt jelentsék be, mert különben azok tekintetbevétele nélkül fog a biztosíték kiadása iránt

intézkedni. Nagyváradon, a kir. törvényszék első polgári tanácsának az 1917. évi május hó 2-ik napján tartott üléséből Kérchy Péter s. k. t. elnök. Révész Gusztáv s. k. előadó. Patzkó Antal s. k. tanácsstag.

A kiadmány hiteléről:

Neszedba Sándor
shiv. tisztviselő.

Hasábos és vágott
TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak
JENEI M. CÉGNÉL
szerezheti be
Nagypiac, Kugler és Andrányi
palota. Telefon 10—13. szám.
Mégrendelések pontosan kimérve,
kivonatba házhoz szállítanak.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Vizespohár csiszolt üvegből	—26
Borospohár csiszolt üvegből	—20
Vizeskancsó csiszolt üvegből	1:50
Borospalack csiszolt üvegből	1:50
Teáscsésze fehér finom porcellán	1:—
Teáscsésze színes finom porcellán	1:80
Porcellán vizeskancsó díszítéssel	2:50
Kávéshőgre emlék felirással	—70
Fali sótartó majolika fedéllel	2:50
Majolika vizeskancsó színezéssel	8:—
Teáskészlet aranyozással	10:—
Kávékészlet aranyozással	10:—
Feketékészlet aranyozással	10:—
Mosdókészlet felszerelve	12:—
Ebédőkészlet aranyozással	40:—
Vizeskészlet színes aranyozással	4:—
Boroskészlet színes aranyozással	4:—
Söröskészlet színes aranyozással	4:—
Tésztákészlet finom majolika	5:—
Befőtteskészlet 6 személyre	4:—

Konyha felszerelési áruk.

Főzőedények.

Táblaüveg. Porcellánárak.

Képkerekezés művészi
kivitelben. Ablaküvegezés!

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.
Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.
Telefonszám 372.

Főszerkesztő: Dr. KRÜGER ALADÁR
Felelős szerkesztő: Dr. PAPP KÁROLY

Nagyvárad legszebb kirándulóhelye
Szent László Püspök Gyógy-Fürdő
Nagyvárad mellett

Fürdőüzem teljes!

Kénes hévíz források természetes forrása 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csúsz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen.

500 holdas fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvilágítás az egész telepen és az összes szobákban. Nagyszobás nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvízzel, uszátanítás, napfürdő, homokkúra. Fűtődíjmentelődik az igazgatóság.

Komzsik Alajos,
a fürdő bérője.

IZSÁK LIDIA
elsőrendű tűzőszalon

Tűzőket a legelő dírtól szerint 2 óra alatt elkészítünk, kénes tűzőkben egyenes tartók, meztartók és hűtőkben nagy választék. Tűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elvégzünk. Szilárd és minőségi műanyagokból egyedülálló elhelyezés.
:: Telefon: 11-53. ::

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és dízmű bádogos,
vizvezeték és villanyszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakemberi javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadhatók.

Élelmezési ajánlat!

ASZÓDI MIHÁLY

nagykereskedő,
Kossuth-u. Sas-palota. Telefon 635.

Összes gyümölcskenyér, vész, téli szalám, szardíniák, linora valódi méz, az összes csemege és gyógyberkek, finom úsz, konyak és pálinka, ósborok, meggy, mársola és feltört dió, cukorka, csokoládé és tea, málnaszörp, citromszörp, egy nagyban és kicsinyben beszerezhető. Mielőtt vásárolna, szíveskedjen mindebből dusan felszerelt áruháza felkeresni.

ASZÓDI MIHÁLY

kávé, csokoládé és cukorka
nagykereskedő. Nagyvárad,
Kossuth-utca Sas-passa.

Tárnoki László

cserép és palafedő m.
Szt. Péteri-u. 3. Telefon 886.

Eszakmába vágó munkákat
a legjutányosabban elvállal.

A Rákóczi-ut legforgalmasabb részén

emeletes ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd

Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 13-40, 15-80, 18-10, 22-20.
la Hasított bőr 15-80, 18-70, 20-50, 25-70.
Lóbox és tehénbox 17-—, 20-50, 22-80, 27-50.

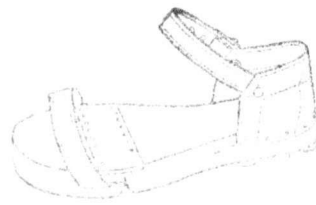
Fatalpu szandálok:

24-25,	26-28,	29-31,	32-35,
4-—,	4-10,	4-40,	4-90,
36-37,	38-40,	41-43,	44-46,
5-—,	5-50,	6-—,	6-10.

Lábujjszij oldalszegzés nélkül **törvényileg védett megőrzéssel.**

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedményben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

Vas és rézágak

afrik és lószőrmatrakok,
amerikai és sodrony-
ágybetétek: összehajtos
ágak eredeti gyári áron
kaphatók

Tátray Sándor

r-t-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558.